

MME UFQN ERINYAÑA UKPQÑ
Ñwed Mbon Rome 5:1-21; 6:1-23.
QYQHQ UKPEP-ÑKPO 384
Eke Mkparawa

IKQ IBUOT: “Edi Abasi otim ayarade ima eke amade nnyin, ke emi Christ akpade ke ibuot nnyin ke adaña emi nnyin isuk idide mme idiqk owo kaña” (Ñwed Mbon Rome 5:8).

Ubet Unim Ñkpø Abasi

Iren ye iban ke Ñka Mkparawa, nte ema ekot ibuot ukpep-ñkpø emi? Nte etop emi Paul, owo-mbet ewetde ono mbon Rome enyene ufqn qnq fi, me qosqsn akaha? Yak iñwana ndikpe se Jesus qdhpde nnyin ke mme ikq Esie.

Nnyin ikot ke ñwed mbon Rome ibuot ition afan iba qdhp ete, “Nnyin ikasaña ke mbuqidem iduk ke itie mfqn eke nnyin idade ke esit”. Yak ikere ibaña nte iduride qfqñ ikpehe ifiak edem inyuñ isañade iduk ubet unim ñkpø, emi oyohpde ye ata eti eme (gold) ye uwak nti ñkpø. Nnyin imekeme ndida nte nnyin imekde. Nte afo akada ekpri akpasa me ediwak ikpø mkpoduoho man edidqñ ñkpø eyohp? Yak nnyin iti ite “imenyene unen” ndiduk ufqk unim-ñkpø Abasi nnyin mbø nti ñkpø nto enye.

Ndusuk owo ke ini mmq ekade ke ñkpø itie eseme ndibqñ akam, inyenke udqñ ndibq Abasi ñkpø ke ntre, mmq ebø ata esisit ndusuk ibqhobø.

Akwa ima Esie

Mfqn Abasi edi akwa ima ye mfqn ke abaña owo. Owo ikanamke ñkpø baba kiet man enye okpodot ima Abasi, edi oto ke Christ, enye owut akwa ima Esie. Edieke owo qkpoñikde nte ima oro okponde, enye okpodomo ndinq usuk ima oro. Edi Abasi otim ayarade ima eke amade nnyin adaña emi nnyin isuk idide mme idiqk owo kaña idohpke ete akayarade edi qdhp ete ayarade, Abasi ke osuk owut akwa ima Esie. Christ akakpa ini kiet kpø, ñkpø nte isua 2,000 emi ebede onyuñ eset ke mkpa. Kpa mfñ emi, oto ke mkpa ye eriset esie, kpkpru owo ekeme ndibq erifen ke mme idiqk-ñkpø. Ñkpri nditq nko emi ekemedi ndifpok eti mme idiqk, enyuñ efiqde ete mmimq idi mme anam-idiqk ekeme nditiene Jesus enyuñ ebqhp ke idiqk-ñkpø mmq.

Ndikan Idiqk-Ñkpø

Ke mi owo ama ekenyene erifen ke mme idiqk-ñkpø esie enye enyene “ndikpeme nnyuñ mbqñ akam” man enye okuyak ima Jesus qkpoñ esit esie emi ekotde mfiak-edem. Ke ntak oro ana nte nnyin ika ufqk unim ñkpø Abasi. Kpkpru ini, nsuhore ñkaha ini kiet ke usen man ibø mfqn emi edinamde nnyin ikoñ ikan idiqk-ñkpø ye satan. Didie ke idinam emi? Edidi ke qkpoñ akam ye ndikot ñwed Abasi. Nnyin ibeñe Enye qnq nnyin ukeme ndidhpq idiqk-ñkpø “ih ih” nnyuñ nyohp esit nnyin ye ima. Yak nnyin ineñere iyire ye nsin-ifik, ikutqñ edqñ ke ntqi-ñkanika (minute) kiet me iba, edi yak ibqñ akam tutu nnyin ikut ite Iyip Jesus qfiqrp ke ukpqñ nnyin.

Ñkpokobi Eme (Gold)

Owo emi qbhpde ke uwem idiqk-ñkpø enyene emem ye Abasi nko emi enyene idaresit ye idorenin ye ima ye ime ye mfqn-ido ye eti ido ye edinam akpaniko ye mbuqidem ye mfqn. Yak ida ite kpkpru mme mfqn emi eyire ke ñkpokobi eme emi ibuot kiet qkbpde nnyin ke esit ndien ibuot kiet eken qkbpde ke ebekpo Abasi. Inaha kiet ke ebuana emi osibe edi ana nnyin ika iso imum ubqk qosqñ edieke nnyin iyomde emem nnyin osim akpatre. Edieke mbuqidem qosqde, ñkpokobi emi eyesibe. Edieke nnyin ikpoñde ebuana emi emi, ñkpokobi emi emi idiyohpke. Ana nnyin ida ebuana ñkpokobi emi kiet-kiet inam ata ebuana ye Abasi.

Nam ñkpokobi fo qosqñ, koro ana enye obiom ndodobi mbiomo. Ediwak mkposqñ ñkpø ekeme ndifina ukpqñ fo man odomo ndibuñ ñkpokobi oro. Edi utom satan ndinam fi etre ndibqñ akam, ndien ñkpokobi fo eyemem.

Nso idi ntak emi nnyin ikerede ite eda eme enam ñkpokobi emi? Edi koro eme qosqñde ada eti-eti. Nte owo kiet eketiñde, “Ata gold ibakke edeme ikañ.” Abasi ekeme ndinyime edomo kpkpru iso ñkpokobi fo ese mme enye edi ata eme, midighe. Job qkodhp ete, “Enye odomo mi; nyeworø mbiet gold” (Job 23:10).

Ntak emi nditø Hebrew ita ekeworøde ke edeme ikañ edi utebe nsuñ-ikañ itebeke mmø ke idem? Edi koro ikañ ikanke idem mbon oro (Daniel 3:27), ikobotke ikpohidem mmø ke eme, edi ke akpanikø esit mmø akasana nte ata eme ndien Abasi ikayakke ikañ ata mmø.

Ndiwørø Ufin Idiøk-Ñkpø

Nditø Abasi inamke idiøk-ñkpø. Paul ɔdøhø nnyin ete edieke ibøde erinyaña “ima ikpaña iwørø ikpøñ idiøk-ñkpø”. Ekekøñ mme idiøk-ñkpø nnyin ke eto ke ini ekekøñde Jesus ke krøs. Ke ini nnyin ibøñde akam ntøtuñø-ntøtuñø inø Abasi ibaña edinam-asana, ini kiet efen Iyip Jesus otuk esit nnyin onyuñ abiat akani oruñ idiøk-ñkpø nnyin. Nte Jesus akakpade enyuñ enim Enye ke udi, kpa ntre ke ebiat enyuñ ewot akani oruñ idiøk-ñkpø nnyin ke edinam-asana. Owo emi enamde asana “ke akpanikø, akpa ɔwørø ɔkpøñ idiøk-ñkpø, onyuñ odu uwem ɔnø Abasi ke Christ Jesus Qboñ nnyin”. Uwem edinam-asana edi uwem emi minyenekø idiøk-ñkpø ye ubiom-ikpe ke esit idem ye ke ikpohidem, koro Christ edide Ete mmø.

Ekpri Idiøk-Ñkpø Kiet

“Koro ñkpø eyen utom idiøk-ñkpø edi mkpa, edi enø Abasi edi nsinsi uwem ke Christ Jesus Qboñ nnyin” Mfin, idiøk-ñkpø ye idomo etøt eti-eti. Mme ñwed “ndise usak imam” emi ewakde ebe 90,000,000 edi se enyamde kpukpru ɔfiøñ, edi ñwak-ñkan ibat edi se enyamde enø ñkpri nditø ye mkparawa. Ndusuk ñwed emi etimere ñkpri nditø emi enø ndiøi edu-uwem nte idiøk itøñ ye uwot-owo.

“Ekpri idiøk-ñkpø kiet ada ediwak efen edi”. Akamba owo uføk-ñwed kiet etiñ ete ke isua esie edip ye ition nte ada usuñ ke uføk ñwed, akananam imø ikwe ata ɔñwøñ sika emi ekpedade nte etiñ akpanikø. ɔkwørø-iko emi okobupde nditø emi ekebierede isop mkpa ke uføk-ñkpøkøbi enø mmø ɔkødøhø ete, ke kpukpru nditø oro ekedi mme ɔñwøñ ikøñ ye mme ɔñwøñ ɔkpoñ mmin. Ekeme ndidi akpa idiøk-ñkpø mmø ekedi nsøñibout, ndien nsu, uñwøñ ikøñ nsioño nsuñ ikañ ke ini owo misehe mmø. Anie owo ekpekere ete ñkpri ndiøi nkø ntem emi minamke owo idiøk ke akpatre ekeme ndida owo ñketem ke ifum mkpa.

Ete J. Edgar Hoover, emi okodude ke akwa esop nduñore ukara ke America, ɔkødøhø ete “Nnyin ikemeke nditre idiøk uwem ke ndimia mme anam-idiøk ido emi ufen. Ana nnyin ifiak ika ini uyen nnyin mbemiso nduk ini uyen ɔtøñø. Idaha emi, ñwak nkan ibat mme anam otime edi mkparawa.

Uføn Ukpep-ÑkpøKe Usen-Qboñ

Okposuk edi sika, mme ñwed ndise usak imam ye ndiøi nsaña edade owo eka idiøk usuñ, Ukpep-ñkpøke Usen-Qboñ ada owo aka eti usuñ. Ediwak million ndítowøñ ke obio nnyin ebø ata esisit, ndusuk ibøhøbø ukpep-ñkpø ito ikø Abasi. Edieke afo edide akparawa eren mme ñwan emi akade Ukpep-ñkpøke Usen-Qboñ, afo enyene ndikøm Abasi ke utø ifet oro, ɔkøm andikpep emi añwanade ndiñwam fi nsio ke “utip idiøk-ñkpø”. Yak nnyin idomo ukeme ndikot mkparawa iren ye iban eken ndi ke Ukpep-ñkpøke Usen-Qboñ. Yak nnyin ikutre ndibø utip mme abak Abasi, enø Abasi emi edide “nsinsi uwem emi otode ke Christ Jesus Qboñ nnyin.

MME MBUME

1. Nso idi “utebe-ikpe”?
2. Nso ke ikø emi “mføñ” ɔwørø?
3. Nso ke Abasi akanam ɔnø nnyin ndiwut akwa ima Esie?
4. Siak usuñ kiet emi nnyin ikemeke ndisio usiene ke ata ekpri usuñ?
5. Ewe ufañ ke ibuot itiokiet ekpep nnyin ete ke anditiene-Christ inamke idiøk-ñkpø?
6. Anam-idiøk edi eyen-uføk anie?
7. Anie edi Ete uføk anditiene-Christ?
8. Domo utip idiøk owo ye eke anditiene-Christ?
9. Nte odot ndinam ñkpø nnø Abasi? Nso idi ntak?
10. Ewe ufañ ke ibuot itiokiet ekpep nnyin abaña edinam-asana?